ČESKÁ TECHNICKÁ NORMA

ICS 35.240.20; 35.240.63 **Leden 2018**

Elektronická fakturace – Část 1: Sémantický datový model základních prvků elektronické faktury

ČSN EN 16931-1

97 9901

Electronic invoicing –
Part 1: Semantic data model of the core elements of an electronic invoice

Facturation électronique –
Partie 1: Modele sémantique de données des éléments essentiels d,une facture électronique

Elektronische Rechnungsstellung –
Teil 1: Semantisches Datenmodell der Kernelemente einer elektronischen Rechnung

Tato norma je českou verzí evropské normy EN 16931-1:2017. Překlad byl zajištěn Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví. Má stejný status jako oficiální verze.

This standard is the Czech version of the European Standard EN 16931-1:2017. It was translated by the Czech Office for Standards, Metrology and Testing. It has the same status as the official version.

Národní předmluva

Informace o citovaných dokumentech

EN ISO 3166-1 zavedena v ČSN EN ISO 3166-1 (97 1002) Kódy pro názvy zemí a jejich částí – Část 1: Kódy zemí

ISO 4217 dosud nezavedena

ISO 8601 zavedena v ČSN ISO 8601 (97 9738) Datové prvky a formáty výměny – Výměna informací – Zobrazení data a času

ISO 15000-5 dosud nezavedena

ISO/IEC 6523 (soubor) zaveden v ČSN ISO/IEC 6523 (soubor) (97 9730) Informační technologie – Struktura pro identifikaci organizací a částí organizací

Souvisící ČSN

ČSN ISO 639-2 (01 0182) Kódy pro názvy jazyků – Část 2: Třípísmenný kód

Upozornění na národní poznámky

Do normy byly doplněny národní poznámky upozorňující na nesprávné odkazy na obchodní termíny BT a na skupiny odborných termínů BG.

Vysvětlivky k textu převzaté normy

Pro účely této normy jsou pro názvy sémantických datových typů použity anglické termíny a nejsou překládány do češtiny z důvodu počítačového zpracování a programovacích nástrojů, a také z důvodu jejich používání v odborné komunitě.

Vypracování normy

Zpracovatel: Anna Juráková, Praha, IČ 61278386, Dr. Karel Jurák

Technická normalizační komise: TNK 42 Výměna dat

Pracovník Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví: Ing. Miroslav Škop

EVROPSKÁ NORMA EN 16931-1
EUROPEAN STANDARD
NORME EUROPÉENNE
EUROPÄISCHE NORM Červen 2017

ICS 35.240.20; 35.240.63

Elektronická fakturace –
Část 1: Sémantický datový model základních prvků elektronické faktury

Electronic invoicing –
Part 1: Semantic data model of the core elements of an electronic invoice

Facturation électronique –
Partie 1: Modele sémantique de données des éléments essentiels d'une facture électronique

Elektronische Rechnungsstellung –
Teil 1: Semantisches Datenmodell der Kernelemente einer elektronischen Rechnung

Tato evropská norma byla schválena CEN dne 2017-04-17.

Členové CEN jsou povinni splnit vnitřní předpisy CEN/CENELEC, v nichž jsou stanoveny podmínky, za kterých se této evropské normě bez jakýchkoliv modifikací uděluje status národní normy. Aktualizované seznamy a biblio-
grafické citace týkající se těchto národních norem lze obdržet na vyžádání v Řídicím centru CEN-CENELEC nebo u kteréhokoliv člena CEN.

Tato evropská norma existuje ve třech oficiálních verzích (anglické, francouzské, německé). Verze v každém jiném jazyce přeložená členem CEN do jeho vlastního jazyka, za kterou zodpovídá a kterou notifikuje Řídicímu centru CEN-CENELEC, má stejný status jako oficiální verze.

Členy CEN jsou národní normalizační orgány Belgie, Bulharska, Bývalé jugoslávské republiky, Makedonie, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Rumunska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Srbska,

Španělska, Švédska, Švýcarska a Turecka.

Evropský výbor pro normalizaci
European Committee for Standardization
Comité Européen de Normalisation
Europäisches Komitee für Normung
Řídicí centrum CEN-CENELEC: Avenue Marnix 17, B-1000 Brusel
© 2017 CEN Veškerá práva pro využití v jakékoli formě a jakýmikoli prostředky
Ref. č. EN 16931-1:2017 E
jsou celosvětově vyhrazena národním členům CEN.

Obsah

Strana

Evropská předmluva..... 7

Úvod..... 8

1..... Předmět normy..... 9

2..... Citované dokumenty..... 9

3..... Termíny a definice..... 9

4..... Koncept základní faktury..... 11

4.1..... Model základní faktury jako reakce na problém interoperability..... 11

4.2..... Obsah modelu základní faktury..... 11

4.3..... Jak používat a rozšiřovat model základní faktury..... 12

4.4..... Soulad..... 13

4.4.1... Obecně..... 13

4.4.2... Soulad se specifikacemi použití základní faktury..... 13

4.4.3... Soulad odesílající nebo přijímající strany..... 13

4.4.4... Soulad konkrétní faktury..... 13

5..... Obchodní procesy a funkcionalita podporované základní fakturou..... 14

5.1..... Zúčastněné strany a jejich role a vztahy..... 14

5.2..... Podporované požadavky obchodního procesu..... 15

5.2.1... Úvod..... 15

5.2.2... Fakturace dodávek proti objednávce, na základě smlouvy (P1)..... 16

5.2.3... Periodická fakturace dodávek na základě smlouvy bez nutnosti objednávky (P2)..... 17

5.2.4... Fakturace dodávky na základě jednorázové objednávky (P3)..... 17

5.2.5... Záloha (P4)..... 18

5.2.6... Platba na místě (P5)..... 19

5.2.7... Platba před dodávkou na základě objednávky (P6)..... 20

5.2.8... Faktury s odkazem na avízo o odeslání zboží (P7)..... 20

5.2.9... Faktury s odkazem na avízo o odeslání zboží a potvrzení příjmu zboží (P8)..... 21

5.2.10 Dobropis nebo záporná fakturace (P9)..... 21

5.2.11 Opravná fakturace (P10)..... 22

5.2.12 Dílčí a konečná fakturace (P11)..... 23

5.2.13 Vystavení faktury příjemcem *(Self-billing)* (P12)..... 24

5.3..... Podporovaná funkcionalita

fakturace..... 24

5.3.1...
Úvod.....
..... 24

5.3.2...
Účetnictví.....
..... 25

5.3.3... Ověření
faktury.....
..... 25

5.3.4... Vykazování
DPH.....
..... 27

5.3.5...
Audit.....
..... 28

5.3.6...
Platba.....
..... 29

5.3.7...
Zásoby.....
..... 30

5.3.8... Proces
dodávky.....
..... 30

5.3.9... Celní
odbavení.....
..... 30

5.3.10
Marketing.....
..... 30

5.3.11 Podávání
zpráv.....
..... 30

5.4..... Model základní faktury ve vztahu k ostatním dokumentům v procesu zadávání
zakázek..... 30

Strana

6..... Sémantický datový model základních prvků elektronické faktury a dobropisu..... 31

6.1..... Úvod..... 31

6.2..... Legenda..... 33

6.3..... Sémantický model..... 34

6.4..... Obchodní pravidla..... 57

6.4.1... Omezení integrity..... 57

6.4.2... Podmínky..... 59

6.4.3... Pravidla pro DPH..... 60

6.5..... Sémantické datové typy..... 71

6.5.1... Úvod..... 71

6.5.2... Amount. Type..... 71

6.5.3... Unit Price Amount. Type..... 71

6.5.4... Quantity. Type..... 72

6.5.5…
Percentage. Type…… 72

6.5.6…
Identifier. Type…… 72

6.5.7…
Document Reference. Type…… 72

6.5.8…
Code. Type…… 72

6.5.9…
Date. Type…… 73

6.5.10
Text. Type…… 73

6.5.11 Binary
Object. Type…… 73

6.5.12 Desetinná
místa…… 74

6.5.13
Zaokrouhlení…… 74

7…… Specifikace použití základní
faktury…… 75

7.1……
Úvod…… 75

7.2……
Soulad…… 75

7.3…… Co lze v CIUS
specifikovat…… 75

7.3.1…
Úvod……

..... 75

7.3.2... Povolené specifikace v CIUS..... 76

7.4..... Dokumentace specifikací použití základní faktury..... 77

7.5..... Mapování do syntaxe..... 77

7.6..... Identifikace specifikací použití základní faktury..... 77

Příloha A (informativní) Příklady..... 78

A.1..... Příklady výpočtů..... 78

A.1.1.. Úvod..... 78

A.1.2.. Příklad 1 (Odlišné sazby DPH fakturovaných položek)..... 78

A.1.3.. Příklad 2 (Základní množství ceny za položku)..... 80

A.1.4.. Příklad 3 (Měrná jednotka fakturovaného množství)..... 81

A.1.5.. Příklad 4 (Slevy, srážky a přirážky)..... 82

A.1.6.. Příklad 5 (Záporný řádek faktury)..... 84

A.1.7.. Příklad 6 (Záloha a záporná Částka splatná k úhradě)..... 85

A.1.8.. Příklad 7 (Základní DPH včetně řádků osvobozených od DPH)..... 86

A.1.9.. Příklad 8 (Faktury pro režim přenesení daňové povinnosti, dodávky uvnitř EU a vývoz)..... 88

Strana

A.2..... Počet desetinných míst a zaokrouhlování..... 89

A.3..... Případy použití..... 90

A.3.1.. Jiné daně než DPH..... 90

A.3.2.. Srážky a přirážky..... 92

A.3.3.. Faktoring..... 96

A.3.4.. Pokyny k platbě..... 97

A.3.5.. Opravy..... 99

Příloha B (informativní) Posouzení souladu evropské normy s žádostmi Evropské komise o normalizaci..... 101

B.1..... Úvod..... 101

B.2..... Oddíly faktury..... 101

B.3..... Jak jsou v normě EN 16931-1 plněny žádosti o normalizaci..... 102

B.3.1.. Projekty EU..... 102

B.3.2.. Specifické obchodní požadavky..... 103

B.3.3.. Požadavky evropské normalizační organizace ESO (CEN)..... 110

B.4..... Pokyny k ukazatelům relevance a rizika v tabulkách výše..... 111

B.4.1.. Rating relevance..... 111

B.4.2.. Rating rizik..... 112

Příloha C (informativní) Jak sémantický model splňuje právní požadavky příslušných směrnic..... 113

Příloha D (informativní) Symboly BPMN..... 116

Bibliografie..... 118

Evropská předmluva

Tento dokument (EN 16931-1:2017) vypracovala technická komise CEN/TC 434 *Elektronická fakturace*, jejíž
sekretariát zajišťuje NEN.

Této evropské normě je nutno nejpozději do prosince 2017 udělit status národní normy, a to buď vydáním identického textu, nebo schválením k přímému používání, a národní normy, které jsou s ní v rozporu, je nutno zrušit nejpozději do prosince 2017.

Upozorňuje se na možnost, že některé prvky tohoto dokumentu mohou být předmětem patentových práv. CEN nelze činit odpovědným za identifikaci jakéhokoliv nebo všech takových patentových práv.

Tento dokument byl vypracován na základě mandátu uděleného CEN Evropskou komisí a Evropským sdružením volného obchodu a podporuje plnění základních požadavků směrnice EU 2014/55/EU [1].

Vztah ke směrnici EU 2014/55/EU [1] viz informativní příloha B, která je nedílnou součástí tohoto dokumentu.

Tento dokument je součástí souboru dokumentů, který tvoří:

– EN 16931-1:2017 Elektronická fakturace – Část 1: Sémantický datový model základních prvků elektronické faktury.

– CEN/TS 16931-2:2017 Elektronická fakturace – Část 2: Seznam syntaxí splňujících EN 16931-1

– CEN/TS 16931-3-1:2017 Elektronická fakturace – Část 3-1: Metodika syntaktických vazeb základních prvků elektronické faktury

– CEN/TS 16931-3-2:2017 Elektronická fakturace – Část 3-2: Syntaktická vazba pro ISO/IEC 19845 (UBL 2.1), faktura a dobropis

– CEN/TS 16931-3-3:2017 Elektronická fakturace – Část 3-3: Syntaktická vazba pro UN/CEFACT XML, meziodvětvová faktura D16B

– CEN/TS 16931-3-4:2017 Elektronická fakturace – Část 3-4: Syntaktická vazba pro UN/EDIFACT INVOIC D16B

– CEN/TR 16931-4:2017 Elektronická fakturace – Část 4: Směrnice pro interoperabilitu elektronických faktur na přenosové úrovni

– CEN/TR 16931-5:2017 Elektronická fakturace – Část 5: Směrnice o používání odvětvových a národních rozšíření v souvislosti s EN 16931-1, metodika pro použití v reálném prostředí

– CEN/TR 16931-6[1)] Elektronická fakturace – Část 6: Výsledek testování normy EN 16931-1 z hlediska její praktické použitelnosti pro konečného uživatele

Podle vnitřních předpisů CEN/CENELEC jsou tuto evropskou normu povinny zavést národní normalizační organizace následujících zemí: Belgie, Bulharska, Bývalé jugoslávské republiky Makedonie, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Rumunska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Srbska,

Španělska, Švédska, Švýcarska a Turecka.

Úvod

Evropská komise předpokládá, že „Masové přijetí elektronické fakturace v EU by vedlo k významným hospodářským přínosům a odhaduje se, že přechodem od papírových faktur k fakturám elektronickým se za období šesti let ušetří přibližně 240 miliard EUR“[2)]. Na základě tohoto zjištění „Komise chce, aby se elektronická fakturace stala převládající způsob fakturace v Evropě do roku 2020“.

V zájmu dosažení tohoto cíle si směrnice 2014/55/EU [1] o elektronické fakturaci při zadávání veřejných zakázek klade za cíl usnadnit hospodářským subjektům používání elektronických faktur při dodávání zboží, stavebních prací a služeb veřejné správě. Směrnice stanovuje právní rámec pro zavedení a používání evropské normy (EN) pro sémantický datový model základních prvků elektronické faktury.

Sémantický datový model základních prvků elektronické faktury (model základní faktury), který je popsán v tomto dokumentu, vychází z toho, že lze definovat omezenou, ale dostatečnou sadu informačních prvků, která podporuje obecně použitelné funkcionality související s fakturami. Tyto funkcionality jsou popsány v kapitole 5. Model základní faktury popsaný v kapitole 6 obsahuje informační prvky, které jsou běžně používané a akceptované, včetně prvků vyžadovaných zákonem.

Očekává se, že ve většině situací by obchodní partneři používali výhradně model základní faktury a odesílané nebo přijaté faktury by neobsahovaly žádné další strukturované informační prvky. Nicméně v některých odvětvích nebo situacích, kde existují specifické požadavky na údaje, mohou být požadované informace sděleny ve formě nestrukturovaného textu. Nestrukturovaný text má tu nevýhodu, že nemůže být zpracován automaticky, a proto vyžaduje lidský zásah. Případně mohou být specifické požadavky na informace implementovány s využitím informačních prvků, které rozšiřují model základní faktury. Jakékoli takové rozšíření musí dodržovat sémantické definice modelu základní faktury. Rozšíření by mohli zpracovávat pouze obchodní partneři, kteří jsou součástí takového odvětví nebo dodavatelského řetězce. Za těchto okolností by mělo být možné definovat určitý počet požadovaných dodatečných informačních prvků při současném využití konceptu modelu základní faktury.

V souladu se směrnicí 2014/55/EU [1] a po zveřejnění odkazu na tento dokument v Úředním věstníku Evropské unie budou všichni veřejní zadavatelé a ostatní zadavatelé povinni zajistit, aby byli schopni přijímat a zpracovávat elektronickou fakturu, jestliže bude obsahovat všechny (příslušné) základní prvky elektronické faktury definované v této evropské normě, bude-li uvedena v některé ze syntaxí určených v příslušné technické specifikaci CEN/TS 16931-2 „Seznam syntaxí splňujících požadavky EN 16931-1“ v souladu s požadavkem uvedeným v čl. 3 odst. 1 směrnice 2014/55/EU. Uvedení jakýchkoli dalších informací, které nejsou součástí základního modelu, bude na uvážení odesílatele a bude obsaženo v nestrukturovaném textu nebo v rozšíření podle dohody se zadavatelem. Zařazení jakéhokoli rozšíření do elektronické faktury bude nepovinné a nebude nedílnou součástí evropské normy. Další podrobnosti k rozšíření jsou uvedeny v kapitole 4 níže.

Zajištěním sémantické interoperability elektronických faktur budou evropská norma a její dodatkové evropské normalizační výstupy sloužit k odstraňování překážek na trhu a překážek obchodu vyplývajících z existence odlišných vnitrostátních pravidel a norem – a přispívat tak k cílům, stanovenými Evropskou komisí.

1 Předmět normy

Tato evropská norma stanoví sémantický datový model základních prvků elektronické faktury. Sémantický model obsahuje jen nezbytné informační prvky, které musí elektronická faktura obsahovat, aby byl zajištěn soulad s právními (i daňovými) předpisy a aby byla umožněna přeshraniční interoperabilita, interoperabilita mezi odvětvími a interoperabilita ve vnitrostátním obchodu. Sémantický model mohou používat organizace v soukromém i veřejném sektoru pro účely fakturace veřejných zakázek. Lze jej využít i k fakturaci mezi podniky v soukromém sektoru. Tento model není specificky určen k fakturaci spotřebitelům.

Tato evropská norma splňuje alespoň následující kritéria:

– je technologicky neutrální;

– je kompatibilní s příslušnými mezinárodními normami pro elektronickou fakturaci;

– použití této normy je v souladu s požadavky na ochranu osobních údajů, které stanoví směrnice 95/46/ES, s řádným přihlédnutím k zásadám záměrné ochrany soukromí a osobních údajů minimalizace údajů, omezení účelu, nezbytnosti a přiměřenosti;

– je v souladu s příslušnými ustanoveními směrnice 2006/112/ES [2];

– umožňuje vytvořit praktické a uživatelsky přívětivé, flexibilní a nákladově efektivní systémy elektronické fakturace;

– zohledňuje specifické potřeby malých a středních podniků, jakož i místních zadávajících orgánů a zadavatelů;

– je vhodná pro použití v obchodních transakcích mezi podniky.

Konec náhledu - text dále pokračuje v placené verzi ČSN.

---

1) Připravuje se.

2) http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0712:FIN:cs:PDF.